

Polski Związek Logopedów

Zarząd Główny

ul. Raszyńska 8/10, 02-026 Warszawa zg.pzl@logopeda.org.pl
NIP: 712-25-21-399 REGON: 431198505 Bank PKO SA O/Poznań 58 1240 6524 1111 0010 2451 6922

ZG PZL 05/IV/2023

Warszawa, 2023.04.19.

Polski Związek Logopedów

Zarząd Główny

02-026 Warszawa, ul. Raszyńska 8/10

NIP 712 25 21 399

Szanowny Pan

Przemysław Czarnek

Minister Edukacji i Nauki

Ministerstwo Edukacji i Nauki

ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa

OPINIA POLSKIEGO ZWIĄZKU LOGOPEDÓW

w sprawie:

bezpłatnych studiów podyplomowych w zakresie metodyki wspomagania komunikacji językowej uczniów.

- Słuchacze tych studiów kształcili się i/lub kształcą się bezpłatnie w trybie niestacjonarnym przez dwa semestry.
- Studia zorganizowano na zamówienie Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Stanowisko PZL:

Polski Związek Logopedów wyraża zaniepokojenie informacją o zakresie uzyskanych kompetencji przekazywaną nauczycielom korzystającym z kształcenia na organizowanych przez niektóre uczelnie podyplomowych, 2-semestralnych studiach, których „celem jest przygotowanie specjalistów dysponujących wiedzą i umiejętnościami z zakresu metodyki wychowania językowego i nauczania języka polskiego, opartymi na współczesnych osiągnięciach lingwistyki, glottodydaktyki i pedagogiki specjalnej.”

Dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi potrzebują wsparcia nauczycieli rozumiejących ich problemy w nauce i funkcjonowaniu w środowisku szkolnym. W pełni rozumiemy te potrzeby i popieramy inicjatywę związaną z podwyższaniem poziomu wiedzy i świadomości nauczycieli, jednak podawanie przez organizatorów studiów zdobytych przez słuchaczy kompetencji budzi uzasadniony niepokój środowiska logopedów.

Organizatorzy studiów podają, że kończący je nauczyciele zdobędą kompetencje w zakresie:

1. „udzielania skutecznego wsparcia dzieciom i uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zakresie słyszenia, rozumienia, mówienia, czytania i pisanie oraz kompetencji i sprawności językowych,

2. *wiedzy o możliwościach przyswajania i uczenia się języków oraz edukacji dzieci młodzieży z uszkodzeniami słuchu i opóźnieniami rozwoju i zaburzeniami mowy,*
3. *umiejętności praktycznych w zakresie pracy z uczniami z uszkodzeniami słuchu i opóźnieniami rozwoju mowy, w szczególności: rozpoznawania specjalnych potrzeb edukacyjnych, konstruowania i realizacji indywidualnych programów edukacyjnych, integrowania grupy oraz realizacji procesu dydaktycznego w grupie zróżnicowanej,*
4. *wiedzy i umiejętności potrzebnych do pracy z uczniami: z uszkodzeniami narządu słuchu, z opóźnieniami rozwoju mowy, z niedokształceniem mowy o typie afazji, z zaburzeniami czynności językowych charakterystycznych dla autyzmu, z wadami wymowy, z jękaniem i gielkotem, z deficytami kompetencji i sprawności językowych u dzieci z rodzin wielojęzycznych i wychowujących się w środowiskach wielojęzycznych, z trudnościami językowymi dzieci z rodzin posługujących się kodem ograniczonym, słyszących dzieci niesłyszących rodziców (CODA), uczniów z trudnościami w uczeniu się czytania i pisanie, uczniów z dysleksją, czyli specyficznymi trudnościami w czytaniu."*

Uzasadnienie:

Niepokój wzbudza zacytowany akapit nr 1 i nr 4. Treść tych akapitów sugeruje, że absolwent omawianych studiów podyplomowych będzie mógł wchodzić w kompetencje logopedy, surdologopedy i surdopedagoga.

Zgodnie z rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591 ze zm.):

§ 25. Do zadań logopedy w przedszkolu, szkole i placówce należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie logopedyczne, w tym prowadzenie badań przesiewowych w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego uczniów;
- 2) prowadzenie zajęć logopedycznych dla uczniów oraz porad i konsultacji dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń;
- 3) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów;
- 4) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

„Surdologopeda ma za zadanie:

- usunąć zaburzenia głosu,
- usunąć trudności w pisaniu i czytaniu,
- nauczać i kształtować mowę w wypadku jej utraty lub braku.
- wychowywać i rozwijać różne sposoby komunikacji – w tym umiejętności odbierania i nadawania tekstów słownych, sygnalizacyjnych i pisemnych osób z wadą słuchu,
- kształtować mowę i dbać o jej najlepszy rozwój pod kątem leksykalnym, fonetycznym i gramatycznym,
- doskonalić wyrazistość wypowiedzi oraz rozumienie tekstów przez osoby głuche,
- eliminować zachowania, które zakłócają proces komunikacji,
- kształtować wszechstronny i zintegrowany rozwój psychomotoryczny,
- ustalać i weryfikować kompleksową diagnozę.”

Podsumowanie

Kompetencje uzyskane w ramach dwusemestralnych studiów podyplomowych nie powinny pokrywać się z kompetencjami logopedy i /lub surdologopedy.

Zasadne jest skierowanie prośby o przeformułowanie treści wymienionych wyżej punktów, by w przyszłości uniknąć niewłaściwej interpretacji uprawnień absolwentów omawianego kierunku.

Z poważaniem

PRZEWODNICZĄCA
POLSKIEGO ZWIĄZKU LOGOPEDÓW

Milena Stasiak

Otrzymują:

1. adresat
2. Komisja Pedagogiki Specjalnej PAN
3. Polskie Towarzystwo Logopedyczne
4. Związek Nauczycielstwa Polskiego
5. Związek Zawodowy Rada Poradnictwa